

STANOVISKO k návrhu dokumentu ČAS

Doporučení ke smlouvám a projektovému řízení v BIM

Úhelnou otázkou k předloženému dokumentu je, proč se vydává a komu má sloužit; a to v souvislosti se zaváděním metody BIM v českém stavebnictví.

V tiráži dokumentu se uvádí, že dokument *má dát zadavatelům obecný návod pro vypracování jejich interních pravidel a směrnic*. V úvodu dokumentu se konstatuje, že jeho cílem je *popsat procesy projektového řízení objednatele u veřejných zakázek v přípravné a zejména realizační fázi. Teprve v budoucnu mají být vytvořeny příslušné standardy projektového řízení ...*

Metodu BIM lze uplatnit při navrhování, provádění a užívání staveb bez ohledu na to, zda účastníci výstavby uplatňují při své práci projektové řízení nebo smluvní podmínky FIDIC. Pro české stavebníky, projektanty a zhotovitele postačí pro zavádění metody BIM znalost anglické terminologie projektového řízení a její správný převod do češtiny. A to proto, že mezinárodní a evropské technické normy a metodiky BIM jsou postaveny na terminologii projektového řízení. Považuji proto Doporučení za zcela zbytečný a pro stavební praxi nepotřebný dokument.

Na téma projektového řízení byla v ČR vydána řada odborných publikací, každá zpravidla v rozsahu několika set tiskových stran. Jejimi autory jsou především pedagogové působící na Vysoké škole ekonomické v Praze. Obtížně lze základy projektového řízení shrnout do textu v rozsahu 40 normostran textu. Ve vztahu k tradičním scénářům, analýzám a simulacím projektového řízení zůstává Doporučení v obecné, povrchní rovině, s řadou formálních, terminologických a věcných chyb.

Jako český překlad anglického termínu „construction project“ je vhodnější stavební projekt, nikoliv výstavbový projekt. Výstavbový projekt vznikl zřejmě zkratkou z termínu „projekty spojené s výstavbou“, který používali první autoři edice ČKAIT Doporučné standardy metodické (DOSM), věnované projektovému řízení.

V Doporučení se opět objevují chybně 4 základní fáze projektu; základní fáze jsou tři: předinvestiční, investiční a provozní. Každou ze základních fází lze dále dělit na dílčí fáze. Fázi investiční tak můžeme dělit na dílčí fázi navrhování (označována také jako fáze souborného řešení), dílčí fázi realizačních příprav, dílčí fázi vlastní realizace a dílčí fázi ověření.

Pokud se pohybujeme v oblasti projektového řízení, pak základní a neopominutelnou součástí předinvestiční fáze jsou technicko-ekonomické studie, zejména pak studie proveditelnosti (feasibility study) s finanční analýzou projektu a s variantami řešení. Předinvestiční fáze končí rozhodnutím investora, zda bude nebo nebude projekt realizovat.

V Doporučení se nerozlišuje termín „projektový manažer“ a „manažer projektu“. Pro srovnání: projektový manažer je totéž, jako stavební inženýr, stavební projektant: tedy označení profese. Teprve manažer projektu je označení pro osobu, která organizuje a řídí konkrétní projekt – podobně jako inženýr stavby.

Pro uplatnění metody BIM ve stavebnictví potřebuje stavební praxe mít k dispozici nezávazné, doporučené smluvní vzory, smluvní podmínky, vzorový BIM Protokol, vzorový BEP/BMP. Případně, pokud se ukáže nutnost a potřeba, komentáře k ISO a EN technickým normám. Současně je třeba podporovat rozšiřování zkušeností z dobré praxe – publikovat dobré i špatné zkušenosti s uplatňováním metody BIM v podmínkách českého právního řádu a českých obchodních zvyklostí.

Marie Báčová, ČKAIT

Praha, 17. 6. 2019